ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ
Α΄ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΑΝΑΛΦΑΒΗΤΙΣΜΟΣ
ΘΕΜΑ 11630

Κείμενο

Διεθνής ημέρα για την εξάλειψη του αναλφαβητισμού

Το κείμενο προέρχεται από ειδησεογραφική ιστοσελίδα και είναι απόσπασμα ενός ευρύτερου άρθρου, το οποίο καλύπτει τις βασικές μορφές του αναλφαβητισμού παγκοσμίως, δίνοντας αριθμητικά δεδομένα και στατιστικά στοιχεία.

Η Διεθνής Ημέρα για την Εξάλειψη του Αναλφαβητισμού καθιερώθηκε με πρωτοβουλία της UNESCO στις 8 Σεπτεμβρίου του 1965, κατά τη διάρκειας της Συνόδου της Τεχεράνης, και από το 1966 γιορτάζεται κάθε χρόνο την ημερομηνία αυτή. Σύμφωνα με την UNESCO, «αναλφάβητος είναι όποιος δεν έχει αποκτήσει τις αναγκαίες γνώσεις και δεξιότητες για την άσκηση όλων των δραστηριοτήτων, για τις οποίες η γραφή, η ανάγνωση και η αρίθμηση είναι απαραίτητες». Οι αναλφάβητοι χωρίζονται σε δύο κατηγορίες, στους οργανικά και λειτουργικά αναλφάβητους. Οι πρώτοι δεν διδάχθηκαν ποτέ γραφή και ανάγνωση, άρα δεν φοίτησαν ποτέ στο σχολείο, ενώ οι δεύτεροι δεν είχαν τη δυνατότητα να καλλιεργήσουν τις όποιες γνώσεις πήραν στη διάρκεια της ζωής τους, με αποτέλεσμα αυτές να ξεχαστούν.

Ειδικότερα, με την καλλιέργεια των ικανοτήτων της ανάγνωσης και της γραφής ο άνθρωπος μπορεί να επιτύχει την πλήρη γλωσσική παιδεία, να γράφει με ακρίβεια και συνοχή και να χρησιμοποιεί τις πληροφορίες και τις ιδέες από το κείμενο **ως βάση για τη λήψη αποφάσεων και τη δημιουργική σκέψη**. Η αδυναμία των προαναφερθέντων ονομάζεται αναλφαβητισμός. Εκτιμάται ότι σήμερα στον κόσμο υπάρχουν 781 εκατομμύρια ενήλικοι αναλφάβητοι, από τους οποίους τα 2/3 είναι γυναίκες. Επίσης, περίπου 103 εκατομμύρια παιδιά δεν έχουν πρόσβαση σε σχολείο και, έτσι, δε μαθαίνουν να διαβάζουν, να γράφουν ή να μετρούν.

Στη σημερινή εποχή, βέβαια, ο αναλφαβητισμός, ειδικά στις χώρες του λεγόμενου Δυτικού κόσμου, έχει λάβει μία άλλη έννοια, αυτή του «Τεχνολογικού ή Ψηφιακού αναλφαβητισμού». Βασική αιτία αυτού του είδους αναλφαβητισμού είναι ότι στη σημερινή εποχή τα Μέσα και οι Τεχνολογίες Πληροφορίας και Επικοινωνίας (ΤΠΕ) έχουν γίνει

αναπόσπαστο κομμάτι της καθημερινότητας όλων, πράγμα που σημαίνει ότι αρκετές παράμετροι διαβίωσης διαφοροποιήθηκαν, εξαναγκάζοντας τους ανθρώπους να προσαρμοστούν στα νέα δεδομένα. Εξαιτίας, όμως, των ανισοτήτων πρόσβασης στα διάφορα τεχνολογικά μέσα, αρχίζουν να υπάρχουν διαφορές μεταξύ των ατόμων **στον βαθμό γνώσης του χειρισμού των νέων εργαλείων**, με αποτέλεσμα ορισμένοι να μην μπορούν να επιτύχουν την αναγκαία προσαρμογή και άρα να θεωρούνται ψηφιακά αναλφάβητοι.

Τα αίτια του τεχνολογικού αναλφαβητισμού συνήθως έχουν να κάνουν με την ηλικία, το φύλο, την εκπαίδευση και τον τόπο κατοικίας (στις αστικές περιοχές παρουσιάζεται λιγότερο το φαινόμενο του ψηφιακού αναλφαβητισμού). Το σημαντικότερο αποτέλεσμα του φαινομένου είναι η δημιουργία ανισοτήτων στον χώρο της εύρεσης εργασίας, καθώς οι λιγότερο εξοικειωμένοι με την τεχνολογία δεν μπορούν να είναι το ίδιο ανταγωνιστικοί, με κάποιους που χειρίζονται άπταιστα τις νέες τεχνολογίες. Λύση στο πρόβλημα του ψηφιακού αναλφαβητισμού είναι οι ίσες ευκαιρίες πρόσβασης σε ψηφιακά εργαλεία και εξοπλισμό. Αυτό μπορεί να γίνει μόνο με την εφαρμογή κάποιων εκπαιδευτικών προγραμμάτων, ώστε να εξοικειωθούν οι ομάδες που πρέπει με τις νέες τεχνολογίες.

Άρθρο του Βασίλη Διαμαντάκου στις 08/09/2020 στον ιστότοπο:
https://www.pagenews.gr (διασκευή)

ΘΕΜΑ 2β

Να μετασχηματίσεις τα υπογραμμισμένα τμήματα από τα παρακάτω αποσπάσματα του κειμένου, σύμφωνα με το παράδειγμα:

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ …. <u>*με την καλλιέργεια*</u> *των ικανοτήτων της ανάγνωσης και της γραφής …*
<u>*όταν καλλιεργούνται*</u> *οι ικανότητες της ανάγνωσης και της γραφής …*

α) … να χρησιμοποιεί τις πληροφορίες και τις ιδέες από το κείμενο ως βάση <u>για τη λήψη αποφάσεων και τη δημιουργική σκέψη</u>.

… να χρησιμοποιεί τις πληροφορίες και τις ιδέες από το κείμενο ως βάση……...
…….....

β) <u>Εξαιτίας των ανισοτήτων πρόσβασης</u> στα διάφορα τεχνολογικά μέσα …

…… πρόσβασης στα διάφορα τεχνολογικά μέσα…

γ) … αρχίζουν να υπάρχουν διαφορές μεταξύ των ατόμων στον βαθμό <u>γνώσης του χειρισμού των νέων εργαλείων</u> …

… αρχίζουν να υπάρχουν διαφορές μεταξύ των ατόμων στον βαθμό …….....
……....……

δ) Το σημαντικότερο αποτέλεσμα του φαινομένου είναι η δημιουργία ανισοτήτων στον χώρο της εύρεσης εργασίας …

Το σημαντικότερο αποτέλεσμα του φαινομένου είναι……... στον χώρο της εύρεσης εργασίας …

ε) Αυτό μπορεί να γίνει μόνο με την εφαρμογή κάποιων εκπαιδευτικών προγραμμάτων …

Αυτό μπορεί να γίνει μόνο …….....……

Μονάδες 10

ΘΕΜΑ 3

Στο κείμενο προτείνονται ως λύση στο πρόβλημα του ψηφιακού αναλφαβητισμού «οι ίσες ευκαιρίες πρόσβασης σε ψηφιακά εργαλεία και εξοπλισμό». Σε μια επιστολή που θα απευθύνεις στους υπευθύνους της Σχολικής Επιτροπής του Δήμου σου, να διατυπώσεις τις δικές σου προτάσεις, προκειμένου το αίτημα αυτό να γίνει πραγματικότητα για όλους τους μαθητές και τις μαθήτριες της περιοχής σου. (250-300 λέξεις)

Μονάδες 40